

Dům Adalberta Richtera Vilémov

Místo:	Vilémov, Vilémov č. p. 175
GPS:	50°59'29.6"N 14°19'51.6"E
Doba výstavby:	1921
Bauherr:	Adalbert Richter (Majitel přádelny bavlny F. X. Richter)

Na »kafemlýnek« překřtili obyvatelé Vilémova nový dům postavený továrníkem Adalbertem Richterem mezi léty 1921 a 1922. Stavebník byl dědicem přádelny F. X. Richter založené roku 1862 jeho otcem Franze Xaverem v Dolině u Vilémova. Stavbu vily musel Hansu Richterovi zadat nejpozději roku 1921 zřejmě pod vlivem jeho působivé realizace interiérů ve vile Kumpf stojící hned přes ulici a dokončené právě roku 1921.

Drážďanský architekt pojal zakázku svého jmenovce osobitě v duchu myšlenek expresionismu a art deco. Navrhl dům kubické formy se sraženými nárožními osazenými v přízemí mohutnými rizality s balkóny a završený stanovou střechou s velkými přesahy a komínem v centrální vertikální ose. Byl to právě tento tvar, který evokoval mlýnek na kávu.

Objekt pojal, jak bylo architektonickým zvykem, komplexně. S výrazem domu korespondoval návrh zahrady ohraničený dřevěným plotem s žulovou podezdívkou a žulovými sloupky. Přístup do zahrady podtrhoval symetrii domu, cesta od branky vrcholí na schodišti hlavního vchodu vymezeného dvěma sloupky.

Přestože dům prošel v roce 2015 opravou fasády s výměnou oken, které ubraly architektuře na plastičnosti, dochovala se řada původních detailů současnými majiteli opečovávaných. Upoutá autorský design dveří, zejména pak vchodových s typickým Richterovským rastroem v podobě mříže. Rastr najdeme i na zábradlí schodiště. Architektův podpis je zřejmý i z výzdoby stropů, kde vévodí minimalistické geometrické štuky.

Z exteriérových prvků přestály rekonstrukci původní kované mříže a zábradlí balkónů a teracová podezdívka. Zmizely železné okenice, rastry pro popínavé rostliny a boční okna rizalitů. V překvapivém rozsahu se dochovaly zahradní úpravy v podobě kamenných zídek, dlážděných cest a oplocení.

Dům A. Richtera, vstupní průčelí, stav 2020, foto: Till Schuster

Zajímavá je vzpomínka stavebníkových potomků, že Adalbert Richter odmítal tehdejší moderní centrální vytápění, osazené už ve vile souseda Kumpfa. Upřednostnil klasické a nepříliš účinné řešení – kachlová kamna, která se v interiéru dochovala dodnes.

Továrník se z novostavby žele dlouho netěšil, zemřel roku 1921, zřejmě ještě před nastěhováním. V domě bydlela vdova s dcerami až do odsunu německého obyvatelstva z Československa v roce 1945. I po válce sloužil objekt jako rodinný dům.